

การวิเคราะห์ภาพยนตร์ข้อความผ่านมุมมองของนักสตรีนิยม Aquaman the Movie, through the Lens of Feminists

พรราว อรุณรังสีเวช¹ และมณฑิรา สีดั่ง¹
Proud Arunrangsiewed¹ and Muntira Seedoung¹

¹ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹ Communication Art, Faculty of Management Science, Suan Sunandha Rajabhat University
{parunran@nyit.edu, poparale@facebook.com}

Received: 26 January 2019

Revised: 27 March 2020

Accept: 28 March 2020

Keywords:

Feminism, equality, patriarchy

คำสำคัญ:

สตรีนิยม, ความเท่าเทียม, ปิตาธิปไตย

บทคัดย่อ: บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพยนตร์เรื่อง Aquaman (2018) ผ่านแนวคิดสตรีนิยมและนักบริษัผู้ผูกความยุติธรรมให้สังคม ซึ่งการวิเคราะห์เชิงลบ พบว่าตัวละครในเรื่องรวมถึงนางเอกมีความเชื่อในระบบปิตาธิปไตย การสืบทอดอำนาจจากผู้ชายไปสู่ผู้ชาย และระบบการปกครองที่มองว่าผู้หญิงมีหน้าที่เป็นภรรยาและมารดาเท่านั้น ตัวละครที่มีความด้อยเช่นสีผิวหรือรูปร่างหน้าตามักถูกเหมารวมในเชิงลบคือ มีลักษณะ ความคิดและอุปนิสัยที่ไม่พึงประสงค์ แต่ในทางกลับกัน ภาพยนตร์เรื่องนี้ก็มีด้านดีเกี่ยวกับสตรีนิยม ตัวละครหญิงในเรื่องมีความเป็นผู้นำ สามารถคิดไตร่ตรอง สามารถเจรจาต่อรอง สามารถตัดสินใจ และลงมือทำด้วยความมั่นใจ เด็ดเดี่ยว ซึ่งเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ของสตรี นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของตัวละครฝ่ายดีและฝ่ายร้าย ว่าตัวละครชายฝ่ายดีจะรับฟังความคิดเห็นของผู้หญิง แต่ตัวร้ายจะใช้อำนาจกดขี่ผู้หญิง ซึ่งเป็นการสอนผู้ชมเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันทางเพศ ผู้เขียนแนะนำว่าผู้ชมอาจสามารถเรียนรู้เรื่องความเท่าเทียมกันทางเพศได้ดีเมื่อรับชมภาพยนตร์ที่ไม่มีพลังพิเศษ เพราะพฤติกรรมของตัวละครที่เหมือนมนุษย์ทั่วไปจะสามารถถูกเลียนแบบได้ง่ายกว่า ผู้เขียนคาดหวังว่านักศึกษานิเทศศาสตร์จะเรียนรู้จากบทความนี้ และใช้เป็นแนวทางผลิตสื่อที่สร้างสรรค์สังคมในอนาคต

Abstract: The objective of the current article is to analyze the movie, Aquaman (2018 film), through feminism and social progressivism. The negative light shown in this film is that most characters believed in patriarchy, even for the main female protagonist, Mera. The power was transferred from men to men. The traditional role of female characters is just to be a wife and a mother. Minorities or unattractive races in this film were negatively stereotyped with poor personality and attribution. However, this film also consists of positive light for feminism. Mera, as the main female character, was with leadership, thinking skills, negotiation skills, and ability to make a decision. Her role could be read as active and subjective role of woman which are the major part of women's empowerment. Moreover, this film also distinguishes the role of male heroes and villain that heroes would accept the advice of women, but the villain would use his power to oppress women. This helps teach male audiences to respect women and teach them the gender equality. The authors of this paper suggested that film audiences might be able to learn the equality and empowerment through non-superhero films better, because people could imitate prosocial behaviors from the media character with a similar attribute than from superhero characters. The authors expect Media Art and Communication Art students to study this paper in order to produce prosocial media in their future careers.

1. บทนำ

ตัวละครซูเปอร์ฮีโร่มีอิทธิพลกับผู้อ่านจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่ภาพยนตร์ทำรายได้สูงหลายเรื่องได้สร้างมาจากเรื่องราวในหนังสือการ์ตูน งานวิจัยในอดีตได้ค้นพบความสำคัญและอิทธิพลของเรื่องราวซูเปอร์ฮีโร่ต่อผู้ชมและประชาชนอย่างในเหตุการณ์ 9-11 ซึ่งตีกระฟ้า 2 ตีได้ถล่มลงในมหานครนิวยอร์ก DC Comics ได้ออกหนังสือการ์ตูนเพื่อการกุศลและนำเงินไปช่วยเหลือผู้บาดเจ็บและครอบครัวผู้ล้มตาย โดยเนื้อหาในหนังสือการ์ตูนได้กล่าวไว้ว่าวีรบุรุษหรือฮีโร่ที่แท้จริงอยู่นอกหน้าหนังสือการ์ตูน (Worcester, 2011) ในด้านของ Marvel Comics การสูญเสียลูเบน (Ben) ของ Peter Parker หรือ Spider-Man ได้ถูกเปรียบเทียบว่าเหมือนการสูญเสียญาติสนิทในเหตุการณ์ 9-11 เพราะ Spider-Man จะเป็น Spider-Man ไม่ได้ถ้าไม่มีตีกระฟ้าอย่างในนครนิวยอร์ก เขาจึงถือว่าเป็นตัวแทนของชาวนิวยอร์ก (Sommers, 2012) Captain America ได้ถูกวาดให้เกี่ยวข้องกับเรื่องราวนี้เช่นกัน และเขายังเป็นตัวแทนทาง

จิตวิญญาณของชาวอเมริกัน ความเป็นชาตินิยม (Patriotism) ความภาคภูมิใจในชาติ และเสรีภาพจากการถูกกดขี่ (Boyer, 2012) ความเป็นอเมริกันของเขานั้นมีความแตกต่างจากความเป็นอเมริกันในปัจจุบัน ซึ่งมักถูกกล่าวถึงคือ เป็นพวกนักบริโภคนิยมและขาดความรับผิดชอบ (Benton, 2013)

นอกจากนี้ ลักษณะความเป็นผู้นำของตัวละครซูเปอร์ฮีโร่สามสามารถทำให้ผู้บริโภคสื่อที่ชอบตัวละครเหล่านี้มีความต้องการเลียนแบบความเป็นผู้นำดังกล่าว (Arunrangsiwed, Jareonpon, Suwan, Wichakam, Atta-Arunwong, Cheachainart, & Bunyapukkna, 2018) การที่ผู้ชมพบว่าตนเองมีความเหมือนกับตัวละครซูเปอร์ฮีโร่ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งสามารถทำให้ผู้ชมเหล่านั้นอยากเชื่อฟังคำสั่งสอนดี ๆ ที่ตัวละครดังกล่าวได้พูดในสื่อ (Arunrangsiwed, 2015) งานเหล่านี้สามารถยืนยันว่าเรื่องราวของซูเปอร์ฮีโร่และอุปนิสัยของตัวละครมีอิทธิพลต่อความเชื่อและพฤติกรรมของผู้ชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ชมที่เป็นแฟน ๆ แต่ในทางกลับกันภาพยนตร์ Marvel ที่สร้างสรรค์โดย Disney

ได้แสดงการไร้ความรับผิดชอบต่อสังคม เพราะนำจากความรุนแรงที่ดูสมจริงมาทำให้กลายเป็นเรื่องขำขัน (Hatch, 2014) ภาพยนตร์นั้นจะส่งอิทธิพลต่อผู้ชมมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอยู่หลายปัจจัย อาทิ อายุ วิจารณ์ญาณ (Šramová, 2014) ระดับความชื่นชอบหรือความเป็นแฟน (Arunrangsiwed, Komolsevin, & Beck, 2017) ระดับความอินหรือการจินตนาการร่วมกัน (Arunrangsiwed, Bunyapukkna, Ounpipat, & Inpayung, 2018) และความถี่ของการรับชม (Krahé & Möller, 2010) อิทธิพลเชิงลบในระดับสูงสามารถทำให้ผู้ชมเลียนแบบวิธีการก่ออาชญากรรมได้ (Helfgott, 2015) ซึ่งอาจเริ่มมาจากอิทธิพลระดับต่ำ ที่ภาพยนตร์สามารถเปลี่ยนทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อตนเอง (Avery-Natale, 2013) และคนรอบข้าง (Troyna & Hatcher, 2018)

บทความนี้ มุ่งวิเคราะห์บทบาทของตัวละครในภาพยนตร์แนวซูเปอร์ฮีโร่ในมุมมองของนักสตรีนิยม (Feminists) และมุมมองของนักปรัชญาผู้พิทักษ์ความยุติธรรมให้สังคม (Social Justice Warriors) เพื่อวิเคราะห์ตีความ ซึ่งผู้อ่านสามารถใช้เป็นแนวทางการผลิตสื่อภาพยนตร์ที่มีความเท่าเทียมกันทางเพศและความเท่าเทียมกันในด้านอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษานิเทศศาสตร์ที่จะเติบโตไปเป็นผู้ผลิตสื่อ จากการศึกษาค้นคว้าของผู้เขียน นักวิชาการที่วิเคราะห์สื่อเกี่ยวกับซูเปอร์ฮีโร่ มักเลือกวิเคราะห์เฉพาะเจาะจงเป็นตัวละครตัวหนึ่ง ๆ เท่านั้น เช่น พัฒนาการด้านแนวคิดสตรีนิยมในตัวละคร Wonder Woman (Matsuuchi, 2012) และบทบาทสำคัญในทีม Avengers ของ Squirrel Girl (Goodrum, 2014) ในบทความนี้ ผู้เขียนได้เลือกภาพยนตร์เรื่อง Aquaman (2018) มาวิเคราะห์ โดยเน้นวิเคราะห์เนื้อหา ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร และโครงสร้างอำนาจ (Power Structure) โดยภาพยนตร์เรื่องนี้มีตัวละครเอกที่เป็นผู้ด้อย (Minority) ทั้งด้านการถือกำเนิด คือเป็นบุตรนอกสมรสและเป็นพวกเลือดผสม และเป็นผู้ด้อยทางด้านความหน้าตาดีน่าดึงดูด เมื่อเทียบกับตัวร้ายในเรื่องที่หน้าตาดีกว่าตน การใช้

นักแสดงลักษณะนี้ ชัดกับการสอนการเหมารวม (Stereotype) ของภาพยนตร์และการ์ตูน ที่มักแสดงให้ผู้ชมเชื่อว่าคนหน้าตาดีจะเป็นคนดี และคนหน้าตาอัปลักษณ์จะเป็นคนชั่ว (พราว อรุณรังสีเวช และมานนท์ ผสมสัตย์, 2559) และในภาพยนตร์การ์ตูนของ Disney ยังแสดงให้เห็นว่าถ้าตัวละครหญิงโดนผู้ชายหน้าตาดี (ซึ่งส่วนมากเป็นพระเอก) มาสัมผัสสร้างกายเชิงลวนลาม พวกเขาจะตกใจผงะ และยอมให้ลวนลาม (Hovdestad, Hubka, & Tonmyr, 2009) แม้ว่าในการ์ตูนญี่ปุ่น ตัวละครฝ่ายดีและฝ่ายร้ายจะมีความหน้าตาดีและไม่ดีคละกัน (Arunrangsiwed, Chaisuriya, Khemachantri, Kulratanakul, Bunyapukkna, Cheachainart, & Ounpipat, 2017) ตัวละครเอกในเรื่องเช่นนางเอกและพระเอก ก็เป็นคนหน้าตาดีตามการเหมารวมที่กล่าวมาข้างต้น จากสิ่งที่กล่าวมานี้ จึงทำให้ภาพยนตร์เรื่อง Aquaman (2018) มีความน่าสนใจมากกว่า ภาพยนตร์แอนิเมชันที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันอย่าง Justice League: Throne of Atlantis (2015) และ Lego DC Comics Super Heroes: Aquaman: Rage of Atlantis (2018)

2. แนวคิดสตรีนิยมที่เกี่ยวข้องกับสื่อซูเปอร์ฮีโร่

คลื่นลูกที่หนึ่งของแนวคิดสตรีนิมนั้นเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง และคลื่นลูกที่สองเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการทำงาน อาทิ รายได้ การแต่งกาย สถานะทางสังคม และตำแหน่งงาน ในยุคก่อน 9-11 ตัวละครซูเปอร์ฮีโร่เพศหญิงของ DC Comics มักจะมีอาชีพ มีความแข็งแกร่ง สามารถช่วยเหลือตนเองและกำจัดศัตรูได้ ส่วนตัวละครของ Marvel Comics มีความอ่อนแอ ต้องรอตัวละครชายมาช่วย และหน้าที่หลักของพวกเขานอกเหนือจากการเป็นซูเปอร์ฮีโร่คือ เป็นภรรยา แม่บ้าน และเป็นมารดา (Dunne, 2006 ; Pratiwi, 2013) Wonder Woman เป็นตัวละครที่มีอาชีพเป็นพยาบาลทหารและเป็นเลขา และในวัยเด็กเธอเติบโตมาในโลกที่มีแต่ผู้หญิง ซึ่งสามารถถูกตีความ

ได้ว่า การที่เธอแข็งแกร่งและเป็นตัวเธอได้นั้น ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาเพศชาย หรือ เรียกว่าการเป็นอิสระจากเพศตรงข้าม (Sexual Independence) (Dahbany-Miraglia, 2012)

การเป็นอิสระจากเพศตรงข้ามนั้นยังสามารถพบในหนังสือการ์ตูนของ DC Comics เรื่อง Birds of Prey โดยเรื่องนี้ได้แสดงมิตรภาพอันดี และการทำงานร่วมกันของตัวละครหญิง คือ Black Canary และ Barbara Gordon ซึ่งในเรื่อง Barbara เป็นคนหาพิการ หรือเป็นผู้คอยชนิดหนึ่ง แต่ในทางกลับกัน หนังสือการ์ตูนเกี่ยวกับทีมตัวร้ายเพศหญิงอย่าง Gotham City Sirens ได้แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงโหยหาผู้ชายอันเป็นที่รัก และไม่ว่าอายุที่จะชู้หรือทำร้ายเพศเดียวกัน (Sawyer, 2014) ผู้เขียนของบทความนี้มีความเห็นว่าหนังสือการ์ตูน Gotham City Sirens มีความอันตรายต่อผู้ชมน้อย เพราะตัวละครหญิงเหล่านั้นเป็นตัวร้ายซึ่งมีอิทธิพลต่อผู้ชมน้อยกว่าตัวละครที่เป็นฝ่ายดี (Arunrangsiwed, 2017)

ตัวละคร Superhero หญิงตัวแรกของ Marvel คือ Invisible Woman (หรือ Invisible Girl) ซึ่งชื่อนี้สามารถถูกตีความได้ว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่มีใครมองเห็น หรือไม่มีตัวตนในสังคม (Dunne, 2006) คล้ายกับที่ Morrison (2014) ตีความว่า Ariel ในภาพยนตร์การ์ตูนเรื่อง The Little Mermaid ยอมสละเสียงของเธอ (Voiceless) เพื่อไขว่คว้าหาจุมพิตรักแท้ ตัวละครหญิงทั้งสองตัวที่กล่าวมา มีความคล้ายคลึงกันเชิงทางสัญณะ คือ เป็นการตอกย้ำความด้อยของผู้หญิงในยุคคลื่นลูกที่หนึ่ง และสองแห่งแนวคิดสตรีนิยม ตัวละครหญิงที่มีความสามารถของ Marvel อีกตัวคือ Squirrel Girl ที่สามารถเอาชนะ Thanos ที่เป็นตัวร้ายที่ทรงพลังได้ แต่ Squirrel Girl ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วม Avengers โดย Iron Man สั่งให้เธอไปเรียนหนังสือก่อน ถึงแม้การเข้าเรียนเป็นสิ่งที่ดี แต่เหตุการณ์นั้น ๆ แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงที่มีความสามารถถูกกีดกันโดยผู้ชายมิให้แสดงความสามารถตามที่เธอต้องการ (Goodrum, 2014)

คลื่นลูกที่สามของแนวคิดสตรีนิยมยังคงดำเนินอยู่ในยุคปัจจุบัน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับผู้หญิงผิวสี ผู้หญิงต่างชนชั้น การแสดงออกทางเพศ ความเป็นตัวตนในด้านต่าง ๆ (Identity) ผู้ด้อย และความหลากหลายของเพศ หรือเพศที่สาม Marvel Comics ได้รับการชื่นชมเกี่ยวกับทีม X-Men ว่าเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์คนพิการ (Alward, 1982) แม้ว่า Arnold Drake ยืนยันว่าผู้สร้าง X-Men ได้เลียนแบบแนวคิดนี้จากทีม Doom Patrol ของเขา นอกจากนี้ทีม Avengers ในหนังสือการ์ตูนได้มีตัวละครที่มีความหลากหลาย (Diversity) เช่น เพศหญิง คนผิวสี ฮีโร่ศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นการสนับสนุนแนวคิดสตรีนิยมในยุคปัจจุบัน แต่ผู้บริหารของ Marvel Comics กลับเชื่อว่ายอดขายหนังสือการ์ตูนลดลงเพราะแฟน ๆ ไม่ยอมรับความหลากหลายดังกล่าว คำพูดของผู้บริหารนี้ทำให้แฟน ๆ จำนวนมากรู้สึกโกรธเคือง

เนื่องจากเพศที่สามเป็นส่วนสำคัญของคลื่นลูกที่สาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงที่ใช้เพศทางเลือก การกล่าวถึงงานวิจัยด้านนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญ Caldwell (2014) พบว่าภาพยนตร์ส่วนใหญ่ใช้ตัวละครเพศที่สามเพื่อสร้างความตลกขำขัน โดย Li-Vollmer และ LaPointe (2003) พบว่าตัวร้ายในภาพยนตร์การ์ตูนมักจะเป็นตุ๊ด ในทางกลับกันตัวละคร Green Lantern ที่ชื่อว่า Kyle Rayner ได้มีบทบาทแก้แค้นให้เพื่อนสนิทที่เป็นเกย์ โดยต่อสู้กับอาชญากรรมที่ประทุษร้ายต่อเกย์ (Hate Crime) ซึ่งแฟน ๆ ที่เป็นเกย์ได้ชื่นชมเนื้อเรื่องดังกล่าวมาก (Palmer-Mehta & Hay, 2005) ต่อมา DC Comics ได้ประกาศว่า Green Lantern อีกตัวหนึ่งที่ชื่อ Alan Scott เป็นตัวละครชายรักชายจริง

เนื่องจากบทความนี้จะกล่าวถึงแนวคิดสตรีนิยม และการส่งเสริมพลังทางสังคมของกลุ่มผู้ด้อย (Minority Empowerment) ในภาพยนตร์เรื่อง Aquaman ซึ่งเป็นซูเปอร์ฮีโร่ของ DC Comics จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะแสดงแนวคิดของนักเขียนการ์ตูนของ DC Comics เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว โดย

ผ่านทางบทพูดของตัวละคร Wonder Woman และ Superman (พราว อรุณรังสีเวช, 2563)

“ผู้หญิงและบุตรหลานของพวกเขาไม่ควรที่จะต้องเกรงกลัวการถูกทำร้ายหรือลวนลาม ไม่ว่าพวกเขาจะอยู่ที่ใดในโลกนี้ พวกเขาควรได้รับข้อมูลเพื่อดำรงชีวิตได้อย่างมีเสถียรภาพ รากฐาน (หรือมูลนิธิต) นี้ส่งเสริมอิสระเสรีภาพของทุกหมู่เหล่า ผู้ชาย ผู้หญิง และเยาวชนจากปัญหาสังคมที่ย่ำแย่ โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำทางเพศ และอายุ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกิดจากการสอนที่ผิด ๆ ที่สืบทอดต่อกันมา เช่น คำสอนของศาสนา เราควรให้การศึกษากับประชาชนในแนวทางอื่น ... มวลมนุษยชาติทุกคนมีสิทธิ์ที่จะอาศัยอยู่ในโลกโดยไม่ถูกทำร้ายทั้งร่างกายและจิตใจ เพียงเพราะร่างกายที่เขาได้รับมาตอนเกิด หรือเพศที่ติดตัวมาแต่กำเนิด หรือสถานที่ที่เขาเลือกเกิดไม่ได้” (Jimenez, 2001 as cited in พราว อรุณรังสีเวช, 2563) ในนามของ Wonder Woman

“สิ่งเดียวที่ผมทำไม่ได้ คือ เป็นอิสระออกจากหน้าหนังสือการ์ตูนซึ่งเป็นสิ่งที่ผมอาศัยอยู่ เพื่อมาช่วยประชาชนในยามคับขันและมาแก้ไขสิ่งที่ผิดให้เกิดความยุติธรรม แต่โชคดียิ่ง ๆ ที่โลกของเรามีผู้พิทักษ์ของพวกเขาเองคอยปกป้องและรักษาไว้” บทพูดของ Superman ในหนังสือ 9-11 (cited in พราว อรุณรังสีเวช, 2563)

3. บทวิเคราะห์เรื่อง Aquaman (2018)

3.1 บทวิเคราะห์เชิงลบ

เนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์เรื่อง Aquaman (2018) คือ แอตแลนน่า (Atlanna) หนีจากเมืองบาดาลแอตแลนติส (Atlantis) และมีบุตรชื่อ อาเธอร์ (Arthur) ต่อมาทหารจากเมืองบาดาลมา

พบเธอ เธอจึงต้องกลับไปแอตแลนติส เพื่อแต่งงานกับ Orvax Marius และได้ลูกชายอีกคนคือออร์ม (Orm) ซึ่งต่อมาคือตัวร้ายของเรื่อง หรือ คิง ออร์ม (King Orm Marius หรือ Ocean Master) ผู้ปกครองแอตแลนติส หลังจากเลี้ยงดูบุตร แอตแลนน่าได้ถูกเนรเทศไปเป็นอาหารของสัตว์ประหลาดที่เรียกว่า Trench

ผู้เขียนจะเริ่มวิเคราะห์จากการเป็นฝ่ายถูกกระทำ (Passive) และบทบาทที่เสมือนเป็นวัตถุ (Objectification) ของตัวละครหญิงในเรื่องก่อนที่จะกล่าวถึงการเป็นฝ่ายรุก (Active) และบทบาทที่เป็นผู้ริเริ่ม ตัดสินใจเอง หรือมีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยว (Subjectification)

จากการเริ่มต้นของเรื่องทีกล่าวมาในข้างต้นนั้น แม้ว่าเจ้าหญิงแอตแลนน่าจะมีความกล้าหาญหนีจากเมืองของตนมาคบหากับชายชาวบก (มนุษย์) ท้ายที่สุด เธอก็ตัดสินใจทำตามระบบปิตาธิปไตยคือยอมกลับไปแต่งงานกับ Orvax Marius แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมและราชวงศ์ในเมืองแอตแลนติสในภาพยนตร์เรื่องนี้ ต้องการให้ผู้หญิงมีหน้าที่ (Function) แคเป็นภรรยาและเป็นแม่ผู้ให้กำเนิดรัชทายาท คล้ายกับงานวิจัยของ Dunne (2006) เพราะเมื่อแอตแลนน่าได้ทำทั้งสองสิ่งนี้เสร็จสิ้นแล้ว เธอก็ถูกปลดทิ้งจากการเป็นราชินี ซึ่งเนื้อเรื่องดังกล่าวมีความแตกต่างจากแอนิเมชัน Justice League: Throne of Atlantis (2015) ที่เริ่มเรื่องด้วย แอตแลนน่า เป็นราชินีปกครองแอตแลนติส แสดงให้เห็นว่าในแอนิเมชันนั้นให้อำนาจผู้หญิงในด้านเรื่องมากกว่า แต่อย่างไรก็ตาม ในตอนจบของเรื่องนั้น ภาพยนตร์ Aquaman (2018) แสดงความสัมพันธ์อันตึระหว่างแม่ลูก คือ แอตแลนน่า และ ออร์ม ได้ดีกว่าในแอนิเมชันที่กล่าวถึง เพราะในแอนิเมชัน ออร์มได้สังหารแม่เพื่อยึดบัลลังก์ ความแตกต่างของวัฒนธรรมประเพณีที่ปรากฏในภาพยนตร์ Aquaman และ แอนิเมชัน Justice League: Throne of Atlantis ชี้ให้เห็นถึงทัศนคติทางเพศและทัศนคติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัวของผู้ผลิตสื่อแต่ละคน

วิเคราะห์ภาพยนตร์เรื่อง Aquaman เกี่ยวกับ แอตแลนน่า ถัดจากย่อหน้าข้างต้น หลังจากที่เราถูกเนเรเทคให้ไปเป็นอาหารของ Trench เธอได้พยายามเข้าไปเอาตรีศูลของกษัตริย์แอตแลน (King Atlan's lost Trident of Atlantis) ซึ่งมีสัตว์ประหลาด (Karathen) เผ่าอยู่ เธอกล่าวว่า เธอพยายามหลายครั้งแต่ไม่ประสบความสำเร็จ แต่เฉพาะพระราชินีที่แท้จริง จึงจะครองตรีศูลนั้นได้ เหตุการณ์นี้เป็นที่ยอมรับถึงระบบปีตาธิปไตยที่แม้ว่าผู้หญิงจะมีความสามารถและความพยายาม เธอก็จะไม่สามารถทำงานสำเร็จ เพราะระบบและวัฒนธรรมจะจงใจต้องเป็นผู้ชายเท่านั้นจึงจะทำได้

ส่วนอีกฉากที่แสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของราชินีแอตแลนน่า คือ ฉากที่อาเธอร์ (พระเอก) ที่ต่อสู้กับออมร์ (ตัวร้าย) ซึ่งอาเธอร์ใช้อาวุธของแม่ (ราชินีแอตแลนน่า) ส่วนออมร์ใช้อาวุธของพ่อ (Orvax Marius) เมื่อการต่อสู้ใกล้จบ อาวุธของแม่ได้หักเพราะตั้งรับกับอาวุธของพ่อ แม้ฉากนี้จะไม่มีการสู้รบ แต่แสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอและด้อยอำนาจของตัวละครหญิง

นอกจากนี้ ตัวละครหญิงอีกตัวหนึ่งที่สำคัญในเรื่องคือ เมร์รา (Mera) ซึ่งเป็นเจ้าหญิงชาว Xebelian จากเมือง Xebel และเป็นคู่หมั้นของออมร์ เธอมีความรู้ ความสามารถ ถูกเลี้ยงดูโดยราชินีแอตแลนน่า เธอรู้วัฒนธรรมประเพณีของเมืองบาดาลเป็นอย่างดี ซึ่งผู้เขียนได้วิเคราะห์คุณสมบัติเหล่านี้แล้ว พบว่าเธอมีความสามารถเป็นราชินีได้ด้วยตนเอง แต่ด้วยอำนาจระบบปีตาธิปไตยในเมืองบาดาล เธอจึงจำเป็นต้องตามหาอาเธอร์บนบก และนำเขาไปเอาตรีศูลของกษัตริย์แอตแลน เมื่อผู้เขียนได้เปรียบเทียบอาเธอร์กับเมร์มาแล้วนั้น เมร์รามีคุณวุฒิและความพร้อมมากกว่าอาเธอร์เสียอีก การที่เมร์ราไม่เห็นความสามารถที่จะปกครองเมืองบาดาลด้วยตนเองนั้น คล้ายคลึงกับการวิเคราะห์ตัวละครหญิงในหนังสือการ์ตูนโดย Isekeje (2010) และ Keating (2012) ซึ่งพบว่า ตัวละครหญิงฝ่ายดีมักเชื่อในปีตาธิปไตย หากแต่ตัวละครหญิงตัวร้ายมักมีความเป็นผู้นำและเห็นความสามารถที่แท้จริง

ของตนเอง เมร์รานั้นเป็นตัวละครหญิงฝ่ายดีและมีความเชื่อในปีตาธิปไตยตรงตามบทความที่ถูกอ้างถึงนั้น ผู้เขียนจึงขอหยิบยกเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ Aquaman (2018) คือ แอนิเมชันเรื่อง DC Super Hero Girls: Legends of Atlantis (2018) ซึ่งมีไซเรน (Siren) เป็นตัวละครหญิงตัวร้าย เธอมีความมุ่งมั่นและเห็นว่าตนเองสามารถยึดครองเมืองบาดาลได้ ในขณะที่อาเธอร์ (Aquaman หรือพระราชินีแอตแลนติส) ไม่มีความรับผิดชอบแต่ท้ายที่สุดเมร์ราและซูเปอร์ฮีโร่ผู้หญิงคนอื่นๆ ได้รักษาเมืองแอตแลนติสกับบัลลังก์ของอาเธอร์ไว้ได้ และในตอนจบของแอนิเมชันเรื่องนี้ แทนที่อาเธอร์จะทำความเคารพผู้ที่ช่วยรักษาบัลลังก์ แต่กลับกลายเป็นเมร์ราและซูเปอร์ฮีโร่ผู้หญิงคนอื่นๆ ได้ทำความเคารพอาเธอร์แทน เหตุการณ์ที่ยกมาจากแอนิเมชันและบทภาพยนตร์ของเมร์ราในภาพยนตร์ Aquaman มีความเหมือนกัน คือ ตัวละครหญิงฝ่ายดีจะเชื่อในปีตาธิปไตย

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวมาในการทบทวนวรรณกรรม ที่ระบุว่าการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่เพศหญิงต้องให้ผู้ชายมาช่วย จะถือว่าเธออ่อนแอ ขัดกับการสร้างภาพยนตร์แนวสตรีนิยม เมร์ราได้ถูกช่วยจากอาเธอร์ในตอนที่กำลังจะตกเหว ซึ่งอาเธอร์คว้าเธอเอาไว้ แม้เหตุการณ์นี้อาจดูดีคิดว่าไม่ใช่สตรีนิยม แต่ในเนื้อเรื่อง เมร์ราเคยช่วยอาเธอร์จากการต่อสู้กับออมร์ในทะเล และต่อมาที่อาเธอร์ช่วยเมร์ราคือฉากในทะเลทราย ผู้เขียนจึงตีความว่ามีการให้ความเท่าเทียมอย่างสมเหตุสมผล เพราะเมร์ราเติบโตในทะเล ส่วนอาเธอร์เติบโตบนบก และเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แสดงถึงความเท่าเทียมกันที่หญิงและชายผจญภัยเคียงบ่าเคียงไหล่

ตัวละครประกอบเพศหญิงอีกตัวในเรื่องนี้คือเจ้าหญิงชาวเงือก (Fisherman Princess) ซึ่งบิดาของเธอเป็นกษัตริย์และถูกสังหารต่อหน้าเธอโดยออมร์ หลังจากนั้นเธอได้กลายเป็นราชินีของชาวเงือกโดยอยู่ภายใต้อำนาจของออมร์ ถึงแม้ว่าในภาพยนตร์เรื่องนี้ เธอจะเป็นผู้หญิงคนเดียวที่ได้เป็นราชินีปกครองเผ่าพันธุ์ โดยไม่ต้องขึ้นกับราชา

ในเผ่าเดียวกัน แต่การได้มาซึ่งตำแหน่ง เป็นสิ่งที่น่า
สลด และเธอไม่เต็มใจให้เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น
การอยู่ภายใต้อำนาจของออมร์เกิดจากความหวาด
กลัวอำนาจของผู้ชาย และเธอต้องยอมทำในสิ่งที่
ฆาตรกรต้องการ

ด้วยรูปลักษณะของเจ้าหญิงชาวเงือกนี้ ถือว่า
มีความอับลักษณ์มากกว่ามนุษย์และชาวแอตแลน
ติสที่มีลักษณะเหมือนมนุษย์ ซึ่งสามารถตีความได้
ว่าบทบาทที่กล้าหาญเด็ดเดี่ยว และมีศักดิ์ศรีเท่า
เทียมกับผู้ชายอาจเกิดเฉพาะในผู้หญิงที่มีรูปร่าง
หน้าตาอย่างราชินีแอตแลนน่าและเมร่า นอกจาก
ชาวเงือกแล้ว ภาพยนตร์เรื่อง Aquaman ยังถูก
เผ่าพันธุ์ที่มีความอับลักษณ์ อย่างพวก Trench ที่
เบาปัญญา ล้าหลัง ใช้แต่ความป่าเถื่อน

จากย่อหน้าที่ผ่านมา ภาพยนตร์เรื่องนี้มี
การเหมารวมว่าบุคคลหรือเผ่าพันธุ์ที่หน้าตาดี จะมี
คุณสมบัติที่ดีกว่าเผ่าพันธุ์ที่อับลักษณ์ การต่อต้าน
การเหมารวม (Anti-Stereotype) จากรูปลักษณะ
ภายนอกในภาพยนตร์เรื่องนี้ เกิดขึ้นกับตัวละคร
คู่เดียวคือ อาเธอร์และออมร์ พระเอกอย่างอาเธอร์
นั้นมีความอับลักษณ์มากกว่าตัวร้ายอย่างออมร์
ผู้ผิวขาวและผมทอง รูปลักษณะของพวกเขาทั้งสอง
ขัดกับการเหมารวมที่พบในภาพยนตร์ทั่วไป รวมไปถึง
ถึงหนังสือการ์ตูนและแอนิเมชันเกี่ยวกับ Aquaman
เอง เพราะในการ์ตูน อาเธอร์จะผิวสีขาวยุโรป
ส่วนออมร์จะมีผมสีดำ หากสื่อภาพยนตร์ที่ทำราย
ได้สูงสามารถใส่เนื้อหาต่อต้านการเหมารวมลงไป
ให้มากขึ้น จะช่วยลดล้างความเชื่อผิด ๆ ของผู้ชม
ที่เกิดจากการเหมารวมได้

นอกจากการเหมารวมจากรูปลักษณะ
ภายนอกแล้ว ตัวละครฝ่ายร้ายที่เป็นมนุษย์และ
ทำงานผิดกฎหมาย ยังเป็นคนผิวดำ เป็นการย้ำ
การเหมารวมซึ่งก่อให้เกิดปัญหาหลายประการใน
สหรัฐอเมริกา อย่างเช่นกรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจยิง
ชายผิวดำจำนวนมาก ตัวละคร Black Manta นั้น
มีความต้องการที่จะแก้แค้นตลอดการดำเนินเรื่อง
โดยมีสนใจอำนาจเงินและความปลอดภัยของผู้คน

อื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าตัวละครนี้ถูกสร้างขึ้นครั้งแรก
ในปี ค.ศ. 1967 ในช่วงที่มีความเท่าเทียมกัน
ทางเชื้อชาติน้อยกว่าปัจจุบันมาก แต่อย่างไรก็ตาม
หากภาพยนตร์เรื่องนี้มีโอกาสต่อไป อาจมีความเท่า
เทียมด้านเชื้อชาติมากขึ้น เพราะ Kaldur'ahm
(Aqualad) ซึ่งเป็นบุตรชายผิวสีของ Black Manta
ถูกนำเสนอในการ์ตูนโทรทัศน์เรื่อง Young Justice
โดยมีบุคลิกสุขุม มีเหตุผล และเป็นฝ่ายดี

3.2 บทวิเคราะห์เชิงบวก

แม้บทบาทของผู้หญิงที่กล้าไว้ในข้างต้น
ส่วนมากจะอยู่ในแง่ลบ แต่ตัวละคร เมร่า ได้แสดง
บทบาทเป็นผู้กระทำ (Active) เป็นผู้กล้าตัดสินใจ
มีความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว และเสริมสร้างความ
เท่าเทียมกันทางเพศในสื่อภาพยนตร์ โดยที่ความ
เป็นผู้หญิงของเธอไม่ได้ถูกลดลงไป ดังที่เห็นใน
ภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ ที่ผู้หญิงที่มีความเท่าเทียมกับ
ผู้ชายถูกนำเสนอในรูปแบบทอมบอย หรือการปรับ
ตนเองให้คล้ายคลึงเพศชาย เช่น เรื่อง Mad Max:
Fury Road, G.I. Jane, และภาพยนตร์แนวต่อสู้
ที่มีผู้หญิงเป็นตัวละครเอก

แม้ในอนาคต ถ้าเจ้าหญิงเมร่าไม่คิดกบฏ
เธอจะได้เป็นราชินีของเมืองแอตแลนติส แต่เธอก็
คิดกบฏเพื่อมวลมนุษยชาติ ซึ่งความคิดริเริ่มและ
การลงมือกระทำด้วยตนเองโดยไม่กลัวอันตรายที่
จะเกิดกับตน ถือว่าเป็นบทบาทของสตรีในเชิงบวก
และเธอได้ช่วยอาเธอร์อย่างเห็นได้ชัดถึง 2 ครั้ง
คือ ช่วยบิดาที่เป็นมนุษย์ขาวบกของอาเธอร์จาก
คลื่นยักษ์ (Tsunami) และช่วยเขาจากการถูกฆ่า
ในการประลองกับออมร์ใต้ทะเล

การช่วยอาเธอร์ต่อหน้าออมร์และประชาชน
ชาวบาดาลมากมายนั้น ทำให้การเป็นกบฏของเธอ
ถูกเปิดเผย ซึ่งการตัดสินใจของเธอ แสดงให้เห็นถึง
การต่อต้านระบบบิดาธิปไตย คือ ทฤษฎีความเหนือ
ของเธอซึ่ง ณ เวลานั้นเป็นผู้ชายที่มีอำนาจเหนือกว่า
เธอ และยังมีได้ทำตามสิ่งที่บิดาคาดหวัง

ในระหว่างที่เธอเดินทางไปสืบหาความจริง ในทะเลทราย เธอได้กล่าวว่า เธอไม่เคยเดินทางมาไกลจากมหาสมุทรถึงเพียงนี้ แต่ถึงแม้เธอจะเกิดความไม่แน่นอนไม่แน่ใจ (Uncertainty) ด้วยความต่างสถานที่ เธอก็กล้าที่จะกระโดดลงจากเครื่องบินเอง เพราะเธอเชื่อมั่นในสิ่งที่เธอพบว่าเป็นสิ่งถูกต้อง แต่การกระทำเหล่านี้ เธอสามารถทำได้เพราะเธอมีพลังเหนือธรรมชาติ ซึ่ง Garland, Branch, and Grimes (2016) วิเคราะห์ว่าตัวละครหญิงในการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ที่มีพลังเหนือธรรมชาติจะมีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยวมากกว่าตัวละครหญิงที่เป็นคนธรรมดา หากสื่อแสดงให้เห็นได้ว่าผู้หญิงที่เป็นคนธรรมดามีความกล้าคิดกล้าตัดสินใจ อาจทำให้ผู้ชมเพศหญิงรู้สึกมั่นใจที่จะเอาอย่างคุณสมบัตินี้ที่เธอเหล่านั้นได้มากขึ้น

นอกจากการใช้พลังเหนือธรรมชาติของเธอแล้วนั้น เมร่ายังทำในสิ่งที่ผู้หญิงทั่วไปอย่างผู้ชมภาพยนตร์สามารถเอาเป็นแบบอย่างได้คือ เธอเจรจาโน้มน้าว ทั้งกับอาเธอร์และออมร์ โดยบางครั้งอาจสำเร็จหรือไม่สำเร็จสลับกันไป ครั้นที่เธอเจรจากับออมร์ เธอได้อ้างถึงคำสอนของราชินีแอตแลนน่า ซึ่งสามารถตีความได้ว่าแนวคิดการปกครองได้ถูกสืบทอดจากผู้หญิงสู่ผู้หญิง และตัวละครหญิงในเรื่องมิได้มีการอิจฉากันหรือกีดกันกันเอง ความสำเร็จของการเจรจาของเมร่ายังพบได้ในขณะเกิดสงครามในช่วงใกล้จบของภาพยนตร์ เมร่าได้เข้าไปเจรจากับพ่อของตนซึ่งเป็นราชาและบอกเล่าถึงสถานการณ์ในเวลานั้น ซึ่งพ่อของเธอได้ไว้วางใจและเชื่อเธอ

โดยภาพรวมของการเจรจาของผู้หญิงต่อผู้ชาย จะเห็นได้ว่าผู้ชายที่เป็นฝ่ายดีในเรื่องจะไว้วางใจและยอมรับความคิดเห็นของผู้หญิง ประกอบไปด้วยอาเธอร์ พ่อของเมร่า และ วอวลโก (Nuidis Vulko) ที่ทำตามที่ราชินีแอตแลนน่ามอบหมายให้ดูแลและฝึกฝนอาเธอร์ แต่ในทางกลับกันออมร์ซึ่งเป็นตัวร้ายจะไม่ฟังสิ่งที่ผู้หญิงแนะนำ ไม่ว่าจะจากเมร่าหรือจากแม่ของเขา และออมร์ยังประทุษร้ายต่อผู้หญิงเมื่อเขาสั่งทหารให้ไล่ล่าเธอ ซึ่งบทบาท

ลักษณะนี้สามารถสอนเยาวชนเพศชายว่าการรับฟังความคิดเห็นของผู้หญิงจะทำให้พวกเขาเป็นคนดี ซึ่งเป็นการสร้างความเท่าเทียมกันในชีวิตจริงของสังคม

การเจรจาของตัวละครหญิงที่กล่าวมานี้ ทำให้ผู้เขียนสามารถคิดเปรียบเทียบกับบทพูดของตัวละคร Lois และ Clark Kent (Superman) ในภาพยนตร์ซีรีส์ Supergirl (Season 4, Episode 9) ซึ่งนำมาใช้สนับสนุนว่าผู้ผลิตสื่อที่เกี่ยวข้องกับ DC Comics มีทัศนคติที่ดีต่อเพศหญิง เพราะในบทพูด ตัวละครเชื่อว่า ผู้หญิงสามารถปกป้องโลกได้ดีกว่าผู้ชาย เนื่องจากเธอสามารถรับมือกับวิกฤตและความกดดัน และจะถามคำถามพูดคุยก่อนที่จะลงมือต่อสู้ ในภาพยนตร์ซีรีส์เรื่องนี้อาจใช้คำกล่าวอ้างของตัวละครเพื่อยกย่องเพศหญิง แต่ในเรื่อง Aquaman ที่ถูกวิเคราะห์ในบทความนี้ได้ใช้บทบาทการกระทำจริง ๆ ของตัวละครหญิง แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงสามารถใช้ปัญญา เจรจา ไกล่เกลี่ย และแก้ไขสถานการณ์ได้

และที่ผู้เขียนกล่าวถึงในบทวิเคราะห์เชิงลบ บทบาทของออมร์ในภาพยนตร์เรื่อง Aquaman นี้ ผู้เขียนพบว่ามียุทธศาสตร์ที่ดีกว่าในการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง Justice League: Throne of Atlantis ถึงแม้ว่าในเวลาที่เขาเชื่อว่าแม่ของเขาเสียชีวิต เขามีได้ทำตามคำสั่งสอนของแม่ แต่เมื่อเขาทราบว่ามีชีวิตอยู่ในตอนจบ เขาก็เกิดความตื่นตันแต่ในการ์ตูนออมร์เป็นผู้สังหารแม่ซึ่งเป็นราชินีปกครองแอตแลนติส ทั้งนี้เพื่อที่ตนจะได้ขึ้นครองบัลลังก์แทน บทบาทของออมร์ในภาพยนตร์เรื่อง Aquaman จึงมีด้านดีคือแม้จะเป็นตัวร้ายแต่ก็ยังมีคุณค่าการพรั้มการดาของตนเอง

การเสริมสร้างบทบาทและอำนาจของสตรีในภาพยนตร์ Aquaman ยังสามารถเห็นได้จากการขึ้นเป็นใหญ่ของ Aquaman ซึ่งเขาต้องได้รับความช่วยเหลือจากตัวละครหญิงถึง 3 ตัว คือ เมร่า แม่ของเขาหรือราชินีแอตแลนน่า และ ลัตว์ประหลาด (Karathen) ซึ่งเป็นเพศเมีย ซึ่งอาจสอนให้ผู้ชม

เข้าใจว่า การที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตของเพศชาย เขาจำเป็นต้องผูกมิตรกับผู้หญิงรอบข้างเขา โดยไม่ดูถูก หรือก็คัดค้านจากงานส่วนของตน

4. สรุป

เพราะภาพยนตร์แนวซูเปอร์ฮีโร่มักจะทำรายได้สูง และได้ถูกรับชมจากผู้คนจำนวนมากทั่วโลก การสอดแทรกเนื้อหาเชิงบวกที่สร้างสรรค์สังคมจึงเป็นสิ่งที่ดี ไม่ว่าจะเป็นการเสริมสร้างความเท่าเทียมกันทางเพศ สีสัน ชนชั้น และการต่อต้านการเหมารวมจากรูปลักษณะภายนอก ภาพยนตร์เรื่อง Aquaman มีการนำเสนอบทบาทของผู้หญิงในด้านดี และใกล้เคียงกับบทบาทในอุดมคติตามแนวคิดสตรีนิยมถึงแม้ว่าพวกเขาจะอยู่ในเมืองที่มีวัฒนธรรมแบบปิตาธิปไตย อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่สามารถพบได้ในภาพยนตร์เรื่องนี้คือการเหยียดสีผิวและเชื้อชาติ หากไม่นับรวมตัวเอกอย่างอาเธอร์ตัวละครอื่นๆ เช่น ชาวเจือก Trench และคนผิวดำล้วนมีคุณลักษณะที่ไม่ดี บ้างเบาปัญญา บ้างป่าเถื่อน โหดร้าย ไร้เหตุผล และถูกกดขี่

ผู้เขียนเสนอแนะให้ภาพยนตร์ที่ทำรายได้สูงในอนาคต มุ่งลดการเหมารวมจากรูปลักษณะภายนอก คู่ขนานกับสร้างความเท่าเทียมกันในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพยนตร์ที่ตัวละครเป็นคนธรรมดา มิใช่ซูเปอร์ฮีโร่ เพราะผู้ชมจะสามารถเรียนรู้จากตัวละครที่มีความคล้ายคลึงกับตนเอง ได้ดีกว่า อย่างที่เยาวชนสามารถจินตนาการณ์ร่วมกับตัวละครที่เหมือนตนเอง และต้องการเชื้อสิ่งดี ๆ ที่ถูกสอนจากสื่ออื่นๆ (Arunrangsiwed, Bunyapukkna, Ounpipat, & Inpayung, 2018)

เอกสารอ้างอิง

- พราว อรุณรังสีเวช และ มันทีรา พสมลัตย์ (2559). วิวัฒนาการของภาพยนตร์เทพนิยายบริษัทวอลต์ดิสนีย์. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 3(1), 53-71.
- พราว อรุณรังสีเวช. (2563). ประวัติศาสตร์ Comics และ Superhero. ใน เอกสารประกอบการสอนวิชา Comics Studies & Graphic Novel. Available from: <https://www.youtube.com/watch?v=BWCsiPPaU-E> [January 14, 2020].
- Alward, E. (1982). Superhero comic books. *Serials Review*, 8(1), 33-38.
- Arunrangsiwed, P. (2015). Be Like Me & Follow Me: A Relationship between Homophily and Belief of Superheroes' Fans. *Rangsit University Journal of Communication Art*, 18(2), 35-50.
- Arunrangsiwed, P. (2017). Heroic Role and Attractiveness as the Cause of Creating Slash or Yaoi Fan Art. *BU Academic Review*, 16(1), 18-30.
- Arunrangsiwed, P., Bunyapukkna, P., Ounpipat, N., and Inpayung, P. (2018). Wannabe Effect: The Study of Wishful Identification and Prosocial Media Effect. In *The 3rd Technology Innovation Management and Engineering Science International Conference (TIMES-iCON2018)*. Bangkok: Mahidol University. Available from: <https://sw-eden.net/publications> [December 14, 2018].

- Arunrangsiwed, P., Chaisuriya, K., Khemachantri, S., Kulratanakul, V., Bunyapukkna, P., Cheachainart, K., & Ounpipat, N. (2017). Manga Saves Our Kids: The Effect of Manga Characters' Ethics and Enthusiasm on their Attractiveness. In *TIMES-iCON 2017: The 2017 Technology Innovation Management and Engineering Science International Conference* (pp. 88-91). Bangkok, Thailand.
- Arunrangsiwed, P., Jareonpon, P., Suwan, T., Wichakam, A., Atta-Arunwong, P., Cheachainart, K., & Bunyapukkna, P. (2018). The Influence of Fan's Superhero Preference, Superhero's Leadership, and Ethics on Fans' Leadership Imitation. In *New York International Business and Social Science Research Conference 2018* (pp. 31). Long Island City, New York, USA: Australian Academy of Business Leadership. Available from: <https://sw-eden.net/publications> [December 14, 2018].
- Arunrangsiwed, P., Komolsevin, R., & Beck, C. S. (2017). Fan Activity as Tool to Improve Learning Motivation. *Suan Sunandha Rajabhat University Journal of Management Science*, 4(2), 16-32.
- Avery-Natale, E. (2013). An analysis of embodiment among six superheroes in DC Comics. *Social Thought & Research: A Continuation of the Mid-American Review of Sociology*, 32, 71-106.
- Benton, B. (2013). Redemptive anti-Americanism and the death of Captain America. *Studies in Communication Sciences*, 13(1), 75-83.
- Boyer, T. (2012). Proud to Be an American: Perceptions of American Patriotism Through the Medium of Captain America Comic Books, 1945-2009. *Utah Historical Review*, 2, 65.
- Caldwell, M. (2014). The Occurrences, References and Projected Attitudes about LGBT Lifestyles in Children's Media: A Content Analysis of Animated Films (Bachelor's thesis, Portland State University).
- Dahbany-Miraglia, D. (2012). "Wonder Woman, a True "Woman of Valor?" It's a Man's World. *Women in Judaism: A Multidisciplinary Journal*, 9(1), 1-14.
- Dunne, M. (2006). The representation of women in comic books, post WWII through the radical 60's. *PSU McNair Scholars Online Journal*, 2(1), 20.
- Garland, T. S., Branch, K. A., & Grimes, M. (2016). Blurring the lines: Reinforcing rape myths in comic books. *Feminist criminology*, 11(1), 48-68.
- Goodrum, M. (2014). 'Oh c'mon, those stories can't count in continuity!' Squirrel Girl and the problem of female power. *Studies in Comics*, 5(1), 97-115.
- Hatch, K. (2014). *With Great Power Comes no Responsibility: Reflexive Ideology through Spectacle-Violence in the Superhero Films of Marvel Studios* (Master's thesis, The University of British Columbia).

- Helfgott, J. B. (2015). Criminal behavior and the copycat effect: Literature review and theoretical framework for empirical investigation. *Aggression and violent behavior, 22*, 46-64.
- Hovdestad, W. E., Hubka, D., & Tonmyr, L. (2009). Unwanted personal contact and risky situations in ten Disney animated feature films. *Child abuse review, 18*(2), 111-126.
- Isekeije, J. (2010). A Comparative Analysis of Female Characters in Empire and Watchmen. *International Journal of the Humanities, 8*(6), 1-9.
- Keating, E. M. (2012). The female link: Citation and continuity in watchmen. *The Journal of Popular Culture, 45*(6), 1266-1288.
- Krahé, B., & Möller, I. (2010). Longitudinal effects of media violence on aggression and empathy among German adolescents. *Journal of Applied Developmental Psychology, 31*(5), 401-409.
- Li-Vollmer, M. & LaPointe, M.E. (2003). Gender Transgression and Villainy in Animated Film. *Popular Communication, 1*(2), 89-109.
- Matsuuchi, A. (2012). Wonder Woman Wears Pants: Wonder Woman, Feminism and the 1972 'Women's Lib' Issue. *Colloquy, 24*, 118-142.
- Morrison, D. (2014). *Brave: A Feminist Perspective on the Disney Princess Movie* (Bachelor's thesis, California Polytechnic State University).
- Palmer-Mehta, V., & Hay, K. (2005). A superhero for gays?: Gay masculinity and green lantern. *The journal of American culture, 28*(4), 390-404.
- Pratiwi, S. S. (2013). Women's portrayals in the comic books (A Visual grammar of the heroines' portrayals in the selected comic books published by DC Comics and Marvel). *Passage, 1*(2), 119-124.
- Sawyer, E. A. (2014). *Postfeminism in female team superhero comic books* (Doctoral dissertation, The University of Utah).
- Sommers, J. M. (2012). The Traumatic Revision of Marvel's Spider-Man: From 1960s Dime-Store Comic Book to Post-9/11 Moody Motion Picture Franchise. *Children's Literature Association Quarterly, 37*(2), 188-209.
- Šramová, B. (2014). Aggressive Marketing, Consumer Kids and Stereotyping of Media Contents. *Procedia-Social and Behavioral Sciences, 140*, 255-259.
- Troyna, B., & Hatcher, R. (2018). *Racism in children's lives: A study of mainly-white primary schools*. Routledge.
- Worcester, K. (2011). New york city, 9/11, and comics. *Radical History Review, 111*, 139-154.